

Förstärkta folkbildningsinsatser avseende EU

2009, 2010, 2011

Folkbildningsrådet

Sammanfattning

Regeringen har under åren 2009, 2010 och 2011 lämnat projektbidrag på 5 mkr per år för förstärkta folkbildningsinsatser avseende EU i studieförbund och folkhögskolor. Olika teman har varit vägledande för projektens inriktning. Syftet har varit att öka intresset för EU-frågor i Sverige och att möta behovet av information och dialog om Sveriges medlemskap i EU.

Regeringens val av tema:

2009	Inför valet till Europaparlamentet Inför ordförandeskapet
2010	Varje svenskt val är också ett EU-val Jobb och tillväxt Efter FN:s klimatmöte i Köpenhamn
2011	Medborgerliga rättigheter i EU, rättighetsstadgan och den fria rörligheten Medborgarinitiativet Efter FN:s klimatmöte i Cancún

Totalt har studieförbund och folkhögskolor genomfört 36 projekt, med 65 000 personer deltagande och medverkande. FOLAC, NBV, FU, ABF, Sensus och SV har genomfört projekt under samtliga tre år.

Projekten har lett till ökat intresse, samarbete, dialog och kunskap kring EU-frågor. Kompetenshöjningen inom EU-området har skapat bättre förutsättningar för att fortsätta med att arbeta med att sprida information om EU-frågor i framtiden. Förslag till medborgarinitiativ har tagits fram. Nya studiecirkelar och folkhögskolekurser inom EU-området har och kommer att genomföras. Projekten har tagit fram nytt studiematerial.

Innehåll

Förstärkta folkbildnings-insatser avseende EU	4
Inledning	4
Insatsens syfte	4
Målgrupp	4
Arbetsmetoder	4
Erfarenhetsutbyte mellan projekten	4
Projekt 2009	6
Teman och underrubriker	6
Syfte	6
Genomförande	6
Vad händer med erfarenheterna från projekten?	7
Projekt 2010	8
Teman och underrubriker	8
Syfte	8
Genomförande	8
Vad händer med erfarenheterna från projekten?	9
Projekt 2011	10
Teman och underrubriker	10
Syfte	10
Genomförande	10
Vad händer med erfarenheterna från projekten?	11
Klimatfrågan (2009-2011)	12
Tema och underrubrik	12
Syfte	12
Genomförande	12
Vad händer med erfarenheterna från projekten?	13

Bilaga 1 Sammanställning samtliga projekt

Bilaga 2 – 4 Projekt och mål för EU 2009, 2010 och 2011

Förstärkta folkbildningsinsatser avseende EU

Inledning

Regeringen har under åren 2009, 2010 och 2011 riktat medel för att förstärka folkbildningens insatser avseende EU på sammanlagt 15 mkr. Varje år har olika teman varit vägledande för projektens inriktning.

Totalt har studieförbund och folkhögskolor erhållit medel och genomfört 36 projekt. Folkhögskolornas projekt har samordnats av FOLAC (Folkbildning – Learning for Active Citizenship). Sammanställning av alla beviljade projekt finns i bilaga 1.

I rapporten ges en sammanställning av exempel på aktiviteter som genomförts under dessa tre år för att nå regeringens målsättning.

Insatsens syfte

Regeringens syfte med uppdraget är att öka intresset för EU-frågor i Sverige. Regeringen har velat möta behovet av information och dialog om Sveriges medlemskap i EU. Ett centralt mål är att på olika sätt stimulera till dialog om sakfrågor och att särskilt visa sambandet mellan EU och människors vardag.

Regeringen har satt klimatfrågan högt på dagordningen. Det är angeläget att bjuda in till diskussion om hur klimatfrågans stora betydelse kan belysas och hur man tillsammans kan arbeta för en hållbar utveckling.

Målgrupp

Projektet har under de tre åren nått cirka 65 000 deltagare. Folkhögskolornas aktiviteter har omfattat personal, studerande och allmänheten. Studieförbundens aktiviteter har riktat sig till nyckelpersoner som i sin tur fört budskapet vidare, vanligtvis i studiecirkel och kulturprogram. Skulle vi räkna med kommande studiecirkeldeltagare, så uppskattas siffran öka väsentligt.

Projektet har riktat sig till allmänheten, personal, studerande, deltagare, organisationer, samarbetspartner, civila samhället, myndigheter, näringsliv, studieförbund och folkhögskolor. Vissa projekt har riktats till grupper där man bedömt att behovet är stort.

Arbetsmetoder

Projektet har översatt och tagit fram material, genomfört seminarier, konferenser, utbildningar, workshops, dialogmöten, föreläsningar, panel-samtal, teater, samtalsforum, utställningar och studiecirkel.

Erfarenhetsutbyte mellan projekten

Folkbildningsrådet anordnade den 6 september 2011 ett heldagsseminarium för projektledarna i beviljade projekt. Maria Ermanno Fäldner, departementssekreterare vid EU-kansliet i Statsrådsberedningen, föreläste om varför regeringen avdelat medel avseende EU och valda teman. Britta Lejon, ordförande i FOLAC och

ledamot i European Association for Education of Adults, EAEA:s, styrelse lyfte vikten av att folkbildningen engagerar sig i EU-relaterade frågor och vad som händer inom vuxenutbildning med koppling till EU-projektens områden. Projektledarna presenterade sina projekt samt diskuterade framgångsfaktorer för att stimulera till dialog, öka intresset och kunskapen om EU.

FOLAC har samordnat folkhögskolornas deltagande i EU-projekten. Man har arrangerat gemensamma webbsända konferenser och erbjudit möjlighet till att utbyta erfarenheter genom Folkbildningsnätets konferens. Det är första gången som så många folkhögskolor har medverkat i ett och samma projekt. Ett viktigt

mervärde har varit samarbetet folkhögskolorna emellan samt mellan folkhögskolor och andra aktörer, såsom kommuner och landsting, ideella föreningar och lokalt näringsliv. Ett enskilt år har det som mest varit 84 folkhögskolor (av totalt 150) som deltagit i projektet. 40 folkhögskolor har deltagit alla tre åren.

Fem studieförbund av totalt tio; NBV, FU, ABF, Sensus och SV har genomfört EU-projekt alla tre åren. Även Folkbildningsförbundet, studieförbundens intresseorganisation, har också genomfört EU-projekt under hela perioden 2009-2011.

Projekt 2009

Teman och underrubriker

Inför valet till Europaparlamentet

- Varför röstar vi till Europaparlamentet?
- Hur påverkar besluten i EU dig som medborgare?
- Kopplingen EU – Sveriges riksdag och regering – kommunen.

Syfte

Regeringens syfte med uppdraget var att öka allmänhetens kunskap om det svenska ordförandeskapet i EU:s ministerråd och valet till Europaparlamentet. Ambitionen var att Sverige ska tillhöra EU:s inre kärna, men också att medlemskapet och svensk EU-politik ska synliggöras bättre för medborgarna. Målet var att valdeltagandet vid valet 2009 skulle öka och att medborgarna skulle bli mer medvetna om att man som enskild kan påverka EU:s prioriteringar. Det var också viktigt att visa att sakfrågor som avgörs på EU-nivå verkligen direkt påverkar den enskilde i vardagen.

2009 års projekts målformuleringar finns beskrivna i bilaga 2, och uppskattas ha nått cirka 23 000 personer.

Folkbildningens projekt har syftat till:

Att stimulera till dialog som visar sambandet mellan EU och människors vardag.

Att stimulera till fördjupade kunskaper om EU och dess inverkan på samhällslivet.

Att skapa en insikt om att det går att göra skillnad i EU.

Att få fler att rösta.

Att erbjuda medborgarna verktyg för att kunna ta ställning i olika Europafrågor.

Genomförande

Exempel på aktiviteter som genomförts för att nå projektens syften presenteras nedan.

Folkhögskolornas projekt fokuserade på aktiviteter inför EU-parlamentsvalet. Man startade med en webbsänd konferens med fokus på EU:s bildande ur ett historiskt perspektiv och hur EU:s beslutsprocesser ser ut. Därefter genomförde folkhögskolorna aktiviteter som; utställningar, teaterföreställningar, föreläsningar och debatter med huvudbudskapet att rösta i EU-valet. Vidare genomfördes en enkät om vilka förväntningar deltagarna hade på EU. Det sammantagna resultatet av förfrågan blev områden som miljö-, klimat- och demokrati-frågor, som sedan vidarebefordrades till våra

svenska EU-parlamentariker. Förhoppningen är att dialogen ska fortsätta mellan EU-parlamentarikerna och folkhögskolorna.

En konferens *Aktivt Medborgarskap* har genomförts i nära samarbete mellan studieförbunden och EAEA. Konferensen bestod av plenum och 28 seminarier. Under plenumdagen genomfördes ett samtal mellan vice ordförande i EU-kommissionen, Margot Wallström, Europa- och Migrationsministern i Finland, Astrid Thors och medborgarpaneler i Göteborg, Söråker och Madrid. Konferensen behandlade en appell om tre europeiska utmaningar och folkbildningens förslag på lösning, som efter konferensen lämnades till Europaparlamentet och EU-kommissionen.

Studieförbundet Ibn Rushd har genomfört ett seminarium i Helsingborg med fokus på att höja delaktigheten i EU-valet, den demokratiska processen och hur man som medborgare kan påverka. Målgruppen var främst unga vuxna med muslimsk bakgrund.

NBV har, genom föreläsningar och information på ett tiotal Kriminalvårdsanstalter, ökat kunskapen om allas rösträtt och valet till Europaparlamentet.

För att öka allmänhetens kännedom om valet 2009 och vikten av att engagera sig har Medborgarskolans projekt uppträtt med dansgrupper bland annat i kommuner över hela Sverige och vid EU-konferensen *Active Citizenship in Europe*.

Böckerna *Tråk-EU* och *Europa är ditt* är exempel på studiematerial som tagits fram. Böckerna har lanserats på webben. Budskapet är att mana till studier om EU och innehåller aktiviteter för påverkan inför beslut. *Tråk-EU* har använts vid studiecirkel om EU-frågor och lanserades vid Bokmässan.

För att diskutera hur man vill lyfta utvecklingsfrågorna inom EU och EU som en global aktör, anordnade Sensus tillsammans med Concord åtta paneldebatter. 40 EU-kandidater från samtliga riksdagspartier, Feministiskt initiativ och Junilistan deltog.

Vad händer med erfarenheterna från projekten?

Genomförda konferenser har lagt grunden för en fortsatt dialog om Sveriges och Europas framtid. Konferensen *Aktivt Medborgarskap i Europa* har till exempel lett till ett ökat samarbete kring EU-frågor mellan Folkbildningsförbundet och EAEA, mellan studieförbunden och EU-kommissionen och mellan Folkbildningsförbundet och ECOSOC, EU-kommissionen och medverkande europeiska folkbildningsorganisationer. Majoriteten anger att de kommer att fortsätta samarbetet med sina nyfunna samarbetspartners.

Vid uppföljning av FOLAC:s resultat av en enkätfrågan konstateras att intresset för EU-frågor och beredskapen för att rösta i EU-valet har ökat. De långsiktiga effekterna, framförallt på individnivå för de studerande som varit aktiva i processen, torde vara viktigare.

Personalens kompetenshöjning inom EU-området skapar förutsättningar för att fortsätta med att arbeta med och sprida information om EU-frågor i framtiden. Det kommer resultera i flera aktiviteter som rör EU över tid.

Andra reflektioner är att man genom projekten har medverkat till en ökad dialog och kunskap om EU och dess betydelse. Nya samarbeten och kontaktnät har skapats, vilket innebär förbättrade förutsättningar för fortsatta möten och kommunikation inom EU-frågor.

Projekt 2010

Teman och underrubriker

Varje svenskt val är också ett EU-val

- Hur påverkar besluten i EU dig som medborgare?
- Kopplingen EU – Sveriges riksdag och regering – kommunen.
- Hur synliggörs EU-politiken i den svenska valrörelsen?

Jobb och tillväxt

- Hur kan man på lokal och regional nivå i Sverige nå upp till målen i strategin?
- Hur påverkar EU:s insatser arbetet i Sverige med att stävja arbetslöshet och främja tillväxt och ekonomisk återhämtning?
- Hur kan vi bättre utnyttja rättigheterna på EU:s inre marknad för att studera, leva och handla över gränserna?

Syfte

2010 års projekts målformuleringar finns beskrivna i bilaga 3, och uppskattas ha nått cirka 20 000 personer.

Folkbildningens projekt har syftat till:

Att öka engagemanget för EU och att skapa möjligheter för det fria föreningslivet. Att på lokal, riks- och Europainivå jobba med EU-påverkansarbete.

Att höja nivån på allmänhetens kunskaper om Europeiska unionen och Sveriges roll i denna. Att bättre förstå sammanhang och hur olika politiska beslut är kopplade till EU.

Att öka medborgarnas kunskap om hur EU påverkar dig i vardagen.

Att de som inte tänkt rösta i valet förstår att just de genom sitt valdeltagande har makten att påverka valutgången.

Att öka valdeltagandet bland förstagångsväljarna.

Att engagera sig i de viktiga framtidsfrågorna som handlar om jobb, lokalt och nationellt, inom EU och globalt.

Att öka kontakterna med samhället, medborgarna och allmänheten.

Genomförande

Exempel på aktiviteter som genomförts för att nå projektens syften presenteras nedan.

ABF har byggt upp en webbsida www.eugrundlagen.se. Här har man samlat EU:s grundlag som utgörs av ett antal fördrag. Man kan lätt se helheten och samtidigt förstå vilken del av grundlagen det handlar om.

Folkbildningsförbundet har genomfört en studiecirkel för det lokala föreningslivet i Haninge kommun. Man har diskuterat hur man kan påverka EU och hur ungdomsfrågor drivs på EU-nivå.

Folkuniversitetet har genomfört 14 föreläsningar med efterföljande diskussioner samt seminarier med forskningsinriktning och debattmöjligheter kring specifika frågeställningar. Ofta med perspektivet från det lokal/regionala till det nationell/europeiska.

En folkhögskola, ABF och Norrbottens bildningsförbund har genomfört ett inspirationseminarium om jobb ur ett europeiskt perspektiv. Vid seminariet diskuterade man EU:s betydelse för Norrbotten? Vad säger EU:s 2020-strategi angående smart och hållbar tillväxt? Några konkreta exempel på Norrbottens tillväxt var EU:s strukturfond som bidragit till många infrastrukturprojekt i Norrbotten, IKEA:s etablering, Barentssamarbetet och Norrbottenabanan.

Sensus har utbildat 25 *Valmagneter*, unga personer som i sin tur har arbetat med att informera vidare, genomföra debatter och seminarier.

Folkhögskolorna, som samordnats av FOLAC, har genomfört aktiviteter i samband med valet. Några exempel är: kontakter med de politiska partierna, utfrågningar av kandidater, skolval, temadagar, seminarier, teater, debatter,

studieresor och lokala kampanjer. I snitt har seminarierna samlat 100 deltagare per skola. I ungefär hälften av folkhögskolorna har man diskuterat jobb och andra EU-frågor med civilsamhället, myndigheter och näringslivet. Två lärare har av det Internationella programkontoret utsetts till skolambassadörer för EU-frågor.

Vad händer med erfarenheterna från projekten?

En förening har tagit fram ett förslag till medborgarinitiativ som syftar till att stärka brottsoffrens rättigheter.

Nya kontaktnät har skapats.

Man kommer framöver genomföra studiecirklar med fokus på att påverka EU.

Folkbildningsförbundet har tagit fram studiematerial, handledning och broschyrer som studieförbunden kan använda i det fortsatta arbetet.

Sensus har planer att tillsammans med sina samarbetspartner fortsätta att jobba inför valet 2014. I detta arbete engagerar man *Valmagneterna*.

Projekt 2011

Teman och underrubriker

Medborgerliga rättigheter i EU, rättighetsstadgan och den fria rörligheten

- Hur underlättas den fria rörligheten för EU-invånare?
- På vilket sätt kan stadgan bättre värna de mänskliga rättigheterna i EU?

Medborgarinitiativet

- Hur kan denna nya och unika möjlighet för EU:s medborgare att utöva inflytande på EU:s politiska agenda användas?

Syfte

2011 års projekts målformuleringar finns beskrivna i bilaga 4, och uppskattas ha nått cirka 22 000 personer.

Folkbildningens projekt har syftat till:

Att öka kunskapen om EU:s arbete med medborgerliga rättigheter och hur den fria rörligheten påverkar medborgarnas valmöjligheter när det gäller arbete och sysselsättning.

Att få fler människor att studera språk och därigenom underlätta för dem att fritt röra sig i Europa.

Att öka kunskapen om att det är möjligt att påverka EU. Skapa studiematerial och

handledningar för studier med diskussioner om EU och Europa.

Att belysa frågor kring EU:s interna processer och kopplingen till det upplevda demokratiunderskottet, relationen mellan ekonomisk styrning och demokrati, Eurokrisen samt medborgerliga rättigheter.

Att utbilda och informera om medborgarinitiativet som påverkans- och demokrativerktyg.

Genomförande

Exempel på aktiviteter som genomförts för att nå projektens syften presenteras nedan.

Folkuniversitetet har genomfört 22 föreläsningar om medborgerliga rättigheter och den fria rörligheten. Reflektioner i samband med föreläsningarna har ofta rört sig om integrationsfrågan. Exempelvis var det många som upprördes av behandlingen av romerna i Europa. Genom föreläsning och efterföljande diskussion har man lyft språkets betydelse för den fria rörligheten. 35 prova på lektioner i 7 olika EU-språk har genomförts. Under lektionerna diskuterades språket som nyckel till ett lands kultur och vikten av kommunikation för transnationella utbyten.

ABF har i sitt projekt producerat reportageböcker och studiematerial på temat ”Vems Europa”. Studiematerialet består av tio tematexter och

tillhörande studiehandedning som kan användas i studiecirkel och på utbildningar fram till nästa EU-parlamentsval 2014. Texterna kan också diskuteras direkt på nätet.

Efter att ha fördjupat sina kunskaper om medborgarinitiativet som påverkans- och demokrati-verktyg har NBV genomfört seminarier, informationsutställningar och föreläsningar. Man hade en fotoutställning med information om medborgarinitiativet, som visades för allmänheten på bibliotek, högskola samt på förenings- och studieförbunds kontor. Vid ett seminarium tog man initiativ till en insamling för medborgarinitiativ.

I ett av *Magasin NIC:s* nummer (icke-kommersiell skrift om (gatu-) kultur, social ekonomi och livet självt) har temat varit demokrati och vad medborgarinitiativet kan innebära i praktiken för invånare i EU. Hur ser folkbildare på dagens demokrati och hur kan den utvecklas? Vad säger forskarvärlden och politikerna?

Vad händer med erfarenheterna från projekten?

Studieförbunden har skapat handlingsplaner för att kunna bedriva studiecirkel där medborgarinitiativet ingår.

Reportageböckerna på temat *Vems Europa* med handledning kommer användas vid studiecirkel, föreläsningar och debatter i framtiden.

NBV har fått nya kontakter och samarbetspartners, där man kommer samverka inom medborgarinitiativet samt med frågor som berör demokrati och folkbildning. Arbete med det aktiva medborgarskapet kommer fortsätta inom studieförbundets ordinarie verksamhet. Förhoppningen är också att fortsätta driva ett påbörjat medborgarinitiativ genom hela processen. Flera av ungdomsgrupperna som fick ta del av EU-projektet planerar att ansöka om bidrag från EU-programmet Ung och Aktiv för att anordna aktiviteter med tema demokrati.

Klimatfrågan (2009-2011)

Tema och underrubrik

Klimatfrågan har ingått i regeringens tema alla tre åren, men med olika förutsättningar.

2009: Inför ordförandeskapet

- Hur kan det europeiska samarbetet bidra till att lösa klimatfrågan?

2010: Efter FN:s klimatmöte i Köpenhamn

- Hur kan det europeiska samarbetet bidra till att lösa klimatfrågan?

2011: Efter FN:s klimatmöte i Cancún

- Hur kan det europeiska samarbetet bidra till att lösa klimatfrågan?

Syfte

Folkbildningens projekt har syftat till:

Att öka kunskapen om EU:s roll i klimatarbetet och hur det europeiska samarbetet kan bidra till att lösa klimatfrågan.

Att informera, kommunicera EU:s betydelse samt få igång en bred diskussion kring miljö- och klimatfrågor.

Att visa ungdomar att de genom att vara aktiva inom KFUM (YMCA) rörelsen i världen, kan påverka klimatfrågorna globalt samt skapa förutsättningar att arbeta för en hållbar utveckling.

Att behandla frågor kring EU-samarbetet i Östersjöfrågan.

Att informera och stimulera till diskussion om klimat ur ett samstämmighetsperspektiv, dvs. vilka konsekvenser EU:s politik får för klimatet.

Genomförande

Exempel på aktiviteter som genomförts för att nå projektens syften presenteras nedan.

FOLAC arrangerade en webbsänd konferens som uppstart, där man diskuterade hur man kan påverka beslutsfattare att rädda vår gemensamma framtid och vilken roll folkbildningen kan spela. De medverkande folkhögskolorna har samarbetat med varandra, föreningslivet, miljöorganisationer, näringslivet, politiska och fackliga organisationer, landsting och kommuner. I projektet, som pågått i 3 år, har en mångfald av studerande arbetat med EU-frågor och allmänheten har involverats. Man har utvecklat ett aktivt miljö- och klimatarbete, på skolorna och i mer utåtriktade aktiviteter som seminarier, offentliga debatter, utställningar, konserter, opinionsarbete via både traditionella och sociala medier. Projektet har presenterats inom EAEA med 42 medlemsländer som arbetar med vuxnas lärande.

Tre folkhögskolor och ett tiotal organisationer samlades och diskuterade EU:s klimatmål samt konkreta åtgärder som behövs för en lokal omställning till ett mer klimatvänligt samhälle och hur man kan påverka utvecklingen. Särskilt fokus lades på en rättvis omställning beträffande

mat, transporter och energi. Man diskuterade hur de lokala initiativen om hållbar omställning kopplas till EU och global nivå.

ABF har utvecklat en metod för att skapa olika sorters klimatpaket (www.klimatpaket.se), det vill säga verktyg för att bli klimatsmartare, som kan användas i den egna organisationens klimatarbete. Man har haft sju regionala klimatråd, där alla som deltagit i ABF:s klimatcirkel och andra aktiviteter kopplade till området erbjudits att delta.

Utifrån tidigare framtaget inspirationsmaterial, med utgångspunkt i de svenska miljömålen, har Studieförbundet utvecklat samarbete med en rad kommuner. Man har utvecklat lokala miljömål och förankrat dessa bland medborgarna.

I samband med förberedelsearbetet inför klimatmötet i Köpenhamn har nordiskt erfarenhetsutbyte för miljöhandläggare inom folkbildningen skett. Man har arbetat fram metoder för att stärka folkbildningens roll, skapat kontakter och utvecklat idéer inför framtiden.

Studieförbundet har på 36 orter över hela landet genomfört föreläsningar, seminarier och diskussioner för att bygga upp kompetensen kring möjligheter att påverka som europé.

Vad händer med erfarenheterna från projekten?

Folkhögskolorna kommer starta nya kurser med klimatet som huvudtema.

Studiecirkel med fokus på hur vi européer kan påverka miljön och klimatarbetet kommer genomföras.

Som ett resultat av projekten har engagemanget för klimatfrågan ökat och en ny förening inom KFUK-KFUM har skapats. Där kommer miljöarbetet fortsätta och fler medlemmar rekryteras.

Folkbildningen kommer fortsätta, både i ordinarie verksamhet och i projektform, att arbeta med hållbar utveckling. Ökade kunskaper och medvetenhet, kan resultera i förändrade värderingar och på sikt beteendeförändringar. Det nordiska, europeiska och globala perspektivet blir uppenbart för var och en som närmar sig dessa frågor.

Bilaga 1

Projektnamn	Sökande	Slutligt Projektbidrag
2009		
Studieförbund		
Informationsturnéer	NBV	109 000
Europaforskning för alla	FU	200 000
Europadans	Mbsk	200 000
Förorterernas riksdag	IBN Rushd	100 000
En för alla-alla för en	ABF	550 000
Folkbildningsinsatser EU	Sensus	350 000
Europas själ och hjärta	Bilda	200 000
Hållbar utveckling	Sfr	350 000
Din Europaröst	SV	450 000
Aktivt medborgarskap	9 stfb/Fbf	250 000
Totalt studieförbund		2 759 000
Folkhögskola		
Medborgarna och EU	90 fnsk/Folac	1 750 000
EU i teori och praktik	2 fnsk/SVF	90 000
Aktiva seniorer påverkar EU	PROs fnsk	110 000
Totalt folkhögskolor		1 950 000
2010		
Studieförbund		
Kom loss tyck till	9 stfb/Fbf	250 000
Bryssel, vår huvudstad	SV	308 000
Europavårdar	Mbsk	97 000
Europaforskning	FU	200 000
Europeiska vägval	ABF	400 000
Valmagnet	Sensus	400 000
Hur har EU påverkat	NBV	129 000
Totalt studieförbund		1 784 000
Folkhögskola		
EU och medborgarna	Axevalla/stfb	60 000
Medborgarna och EU	75 fnsk/Folac	2 100 000
Samtal om EU	Sunderby/stfb	250 000
Totalt folkhögskolor		2 410 000
2011		
Studieförbund		
Kom loss tyck till	10 stfb/Fbf	200 000
Europaforskning för alla	FU	250 000
EU, medborgarna o rättigheter	SV	147 000
Save the world – Climate Action	Sensus	500 000
Medborgarinitiativ – för omställning efter Cancún	Sfr	400 000
Det aktiva medborgarskapet	NBV	250 000
Europa är ditt	ABF	1 000 000
Europas språk	FU	80 000
Save the world – Climate Action	Sensus	210 000
Vårt ansvar för en långsiktig hållbar utveckling	SV	100 000
Totalt studieförbund		3 137 000
Folkhögskola		
Medborgarna i EU	60 fnsk/Folac	2 000 000
Folkhögskolan och medborgarna	58 fnsk/Folac	360 000
The NICCOMUNITY project	Sundsgården o Glokala	150 000
Totalt folkhögskolor		2 510 000
TOTALT		14 550 000

Projekt/Mål

Hållbar utveckling, Studiefremjandet

- Att arrangera föreläsningar, studiecirklar, samtalsforum och seminarier för föreningar och allmänhet ur ett globalt, europeiskt, nationellt och lokalt klimat och miljöperspektiv
- Att aktivera resurspersoner inom projektet som kan stötta initiativ från olika nivåer inom och utom Studiefremjandet
- Att arbeta för att arbetssättet och synen på miljö- och klimatfrågor skulle bli en integrerad, självgående, del av Studiefremjandets arbete och föreningars aktiviteter, såväl internt som externt mot allmänhet och övriga samhällsaktörer
- Att förankra att det europeiska perspektivet och att kunskapen om EU skulle bli en självklar del i Studiefremjandets (och våra medlemsorganisationers) folkbildande verksamhet
- Att fokusera på och utveckla ett lokalt förankrat, helt självgående arbetssätt kring klimat- och miljöfrågor där internationellt såväl som EU-perspektiv blir naturliga aspekter

Förorternas riksdag, Ibn Rushd

Att arrangera seminarier med syfte att skapa en mötesplats av unga och för unga i Sveriges förorter. Mötesplatsen ska fungera som inspirationskälla och forum kring demokrati, politik och samhällsengagemang med huvudfokus på Europaparlamentsvalet.

Folkbildningsinsatser EU, Sensus

Att anordna seminarier runtom i Sverige på temat "EU som global aktör" för att skapa en möjlighet för svenska enskilda organisationer och allmänheten att möta kandidaterna inför EU-parlamentsvalet och få en bild av hur de tänker arbeta med utvecklingsfrågor

Din Europaröst, SV

Att öka enskilda medborgares kunskap och engagemang kring EU:s betydelse för den globala klimatfrågan samt om EU:s betydelse för lokalsamhället i Sverige och hur den enskilde kan påverka EU.

Målet med projektet är att nå många människor i Västerbottens samtliga kommuner med information, dialog och delaktighet inför EP-valet 2009. I samtliga 15 kommuner i Västerbotten skall informations- och kunskapsträffar arrangeras och studiecirklar genomföras.

Vidare skall det arrangeras minst 10 "EU-träffpunkter" där människor i allmänhet kan möta personer som talar om EU och de frågor som är aktuella.

Målet är vidare att visa SV som samhällsaktör och att folkbildningen är en kraft för såväl den lokala utvecklingen som för att skapa och utveckla kompetens och nätverk i större frågor.

Europas själ och hjärta, Bilda

Att genomföra studiecirklar, föreläsningar och en konferens med utgångspunkt i kyrkornas frågor och med fokus att stimulera till dialog, som visar på samband mellan EU och människor vardag.

En för alla-alla för en, ABF

Att skapa lokala/regionala klimatråd där alla som deltagit i våra klimatkurser och andra aktiviteter kopplade till området skulle kunna erbjudas att vara med. Att genom vårt Europeiska nätverk, The European Workers Educational and Culture Forum, få igång ett europeiskt samtal kring klimatfrågan.

EU i teori och praktik, 2 fhsk/SVF

Att öka medvetenheten om skillnader och likheter i sociala strukturer utifrån ett EU-perspektiv mellan kommunerna Jönköping och Mullsjö och deras europeiska vänorter för att därigenom öka intresset, kunskapen och engagemanget inför EU-valet i juni 2009

Europaforskning för alla, Folkuniversitetet

Att genom föreläsningar och seminarier erbjuda medborgarna verktyg, baserade på vetenskaplig kunskap, för att kunna ta ställning i olika Europafrågor med särskilt fokus på EU-parlamentsvalet, Sverige som EU-ordförandeland samt klimatfrågans dimension.

Aktiva seniorer påverkar EU, PROs fhsk

Att få fler seniorer att rösta i valet till EU-parlamentet samt ökad insikt bland seniorer om EU:s stora framtidsfrågor

Informationsturnéer, NBV

Att stimulera till fördjupade kunskaper om EU och dess inverkan på samhällslivet. Att skapa en god insikt om meningen med EU och hur EU påverkar oss i vår vardag. Deltagarna förväntas sprida kunskapen bland andra medlemmar inom nykterhetsrörelsen, särskilt med avseende på valet till Europaparlamentet.

Medborgarna och EU, 90 fhsk/FOLAC

- Att öka kunskapen om EU och dess betydelse för beslut som fattas både nationellt och lokalt
- Att valdeltagandet i EU ökar
- Att minst 3500 deltar i skolans utåtriktade arrangemang
- Att minst 1000 deltar på klimatföresamlingar
- Minst 100 insändare, debattinlägg eller artiklar om EU i lokala medier
- Att antalet brukare/besökare av EU-materialet på Pedagogiska resurser minst skall uppgå till 1000 besökare/vecka under perioden 1/4-15/6

Europadans, Medborgarskolan

Målsättningen är att öka intresset för att aktivt delta i EU-valet i juni 2009. Genom att uppmärksamma valet via en annorlunda och nytänkande dansföreställning som är baserad på begreppet "aktivt EU-medborgarskap" och koppla det till aktiviteter som ger större kunskap om vad valet innebär och omfattar, vill vi som folkbildningsorganisation bidra till ett större deltagande i EU-valet juni 2009.

Aktivt medborgarskap, 9 stfb/Folkbildningsförbundet

Lyfta frågan om det aktiva medborgarskapet på dagordningen, lokalt, regionalt, nationellt och europeiskt.

Inspirera och informera folkbildningsorganisationerna, politiska beslutsfattare samt allmänheten om framkomliga påverkansvägar i Europa. Visa upp exempel på demokratimodeller och metoder för att skapa "aktiva medborgare" och folkligt engagemang. Byta erfarenheter och knyta kontakter. Stärka deltagande organisationer genom nationsövergripande samarbeten och kontakter.

Projekt/Mål**Kom loss och tyck till, Folkbildningsförbundet**

Målet är att ta fram ett studiematerial om påverkansarbete i EU för föreningar. Målet är också att tillsammans med Haninge kommun, Stockholms läns Bildningsförbund och EU-kommissionen i Sverige arrangera en gemensam cirkelledarutbildning utifrån studiematerialet.

Bryssel, vår huvudstad, SV

Öka diskussionen om EU-frågor kopplat till:

- Miljöfrågor ur europeiskt perspektiv
- Påverkansfrågor åt båda hållen
- Hur kan vi bättre utnyttja de resurser och möjligheter som EU-medlemskapet ger för handel, jobb mm och vad krävs av oss som studieförbund för att inspirera och motivera för denna ökade möjlighet till rörlighet och samverkan?

Europavårdar, Medborgarskolans Riksorganisation

Att utbilda 24 EU-vårdar som ska nå 50 personer/vecka under projekttiden och genomföra minst 10 aktiviteter/vecka. Projektet ska skapa kunskap om EU och angreppssättet kommer tas fram genom samspråk med involverade.

Europaforskning för alla del II, Folkuniversitetet

Att höja nivån på allmänhetens kunskaper om Europeiska unionen och Sveriges roll i denna. Projektet vill i första hand erbjuda människor vetenskapligt grundad kunskap som på ett populärvetenskapligt sätt kan hjälpa enskilda (och grupper) att bättre förstå sammanhang och hur olika politiska beslut är kopplade till EU. Vidare har projektet som syfte att inför årets riksdagsval den 19 september visa på den europeiska dimensionen i svensk politik. Vidare vill vi förmedla kunskap som kan öka förståelsen för vilken roll individens egna handlande har för miljö- och klimatutvecklingen.

Valmagnet, Sensus

Att öka valdeltagande i samtliga val bland förstagångsväljare i storstadsområden

Att stärka ungas samhällsengagemang genom att lyfta fram deras frågor på nationell och EU-nivå

Att få dem som inte tänkt delta i valet att förstå att just de, genom sitt valdeltagande, har makten att påverka valutgången och därmed även besluten till och med i EU t ex vad som gäller utrikespolitik eller klimatfrågor.

Att stärka medvetenheten om hur demokrati fungerar lokalt, nationellt och på EU-nivå år 2010, och väcka intresse för politisk delaktighet och samhällsengagemang inför valen 2014.

Ge organisationer som inte traditionellt arbetar med demokratifrågor nya möjligheter att nå målgruppen.

Samtal om EU ur ett regionalt och lokalt perspektiv, Sunderby folkhögskola/ABF Norrbotten

Målet är att öppna upp för samtal och samhällsdebatt kring EU frågor via seminarium. Att skapa en spridningseffekt med hjälp av kompletterande studiecirklar där samtalet är fortsättningen på lokal nivå.

EU och medborgarna, dialog, demokrati och debatt, Axevalla/Stfb

Att sprida kunskap om hur EU:s lagstiftning påverkar oss i vardagen, samt belysa hur arbetet inom Europaparlamentet förändras genom det nya fördraget. Vi vill också genom medverkande parlamentariker ta upp de frågor som blir särskilt aktuella i valrörelsen och vilken roll som Sveriges Riksdag spelar. Dessutom kommer vi att ta upp två specifika områden som rör oss medborgare, det ena är EU:s flykting- och asylpolitik samt vad EU spelar för roll inom den ideella sektorn.

Europeiska vägval – förstärkta folkbildningsinsatser om Sverige som en del av EU, ABF

Syftet är att lyfta fram de gemensamma ideologiska frågeställningar som förenar oss som européer. Att skapa ett rum för en gemensam europeisk offentlighet. Vilka vägval står folket inför när de i höst ska välja företrädare i kommun, landsting och riksdag.

- Ekonomisk politik för jobb och tillväxt ur ett europeiskt synsätt
- Jobbet och EU, öka kunskapen
- Rasism, extremism och främlingsfientlighet
- Klimatet
- Demokrati; EU, nationellt, regionalt och lokalt

Medborgarna och EU II Jobben, Klimatet och politiken, FOLAC

- Kunskapen om EU och dess betydelse för beslut som fattas både nationellt och lokalt skall öka.
- Insikten om EU:s betydelse för att bidra till en lösning på klimatfrågan skall öka. Engagemanget för, och deltagandet i EU-relaterade frågor skall öka.
- Möjligheter för fler på skolorna och i befolkningen att känna delaktighet i och ansvar för den gemensamma framtiden skall skapas.
- Samverkan mellan politiker, allmänhet, lokalt näringsliv och frivilligorganisationer samt skolorna skall öka.
- Skolorna skall delta i arbetet för att öka sysselsättningen lokalt.

Hur har EU påverkat Sverige? Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet

Öka kunskapen om EU:s påverkan av svensk asyl- och invandringspolitik och alkoholpolitik under perioden 1994-2010. Fokus ligger på att öka ett antal nyckelpersoners kompetens om EU och att därefter ge dem stöd att ordna lokalt förankrade seminarier och diskussionskvällar. Deltagarna ska få kunskap om hur nära EU är i vår vardag, hur varje enskilda val i riksdagsvalet kan påverka EU-politiken.

Projekt/Mål**Medborgarna i EU, FOLAC**

Det övergripande målet är att öka allmänhetens kunskap om EU med i år särskilt fokus på medborgar- och klimatfrågor. Detta ligger inom folkbildningens uppdrag, uttryckt i fyra syften och sju verksamhetsområden, med tonvikt på det första och mest prioriterade syftet, att stärka och utveckla demokratin samt det sjunde området som innefattar folkhälsa, hållbar utveckling och internationell solidaritet. 60 folkhögskolor medverkar i projektet med att öka:

- Kunskapen om EU och dess betydelse för beslut som fattas lokalt, regionalt och nationellt
- Kunskapen om det europeiska medborgarskapet och medborgarinitiativet ska öka bland personal och deltagare på folkhögskolor samt bland lokalbefolkningen
- Engagemanget för och deltagandet i EU-relaterade frågor
- Insikten för EU:s betydelse för att bidra till en lösning på klimatfrågan
- Möjligheten för fler på skolorna att känna delaktighet och ansvar för att skapa den gemensamma framtiden
- Samverkan mellan politiker, allmänheten, likalt näringsliv och frivilligorganisationer

Sammanlagt ska minst 7 000 deltagare i skolornas utåtriktade arrangemang. Varje medverkande skola skapar ett flertal kontakter med andra folkhögskolor, med olika företrädare för näringsliv, kommun, landsting, stat, ideella föreningar och politiker.

Sammanlagt minst 50 mediegenomslag.

Kom loss och tyck till, Folkbildningsförbundet

I projektet ”Kom loss tyck till”, som Folkbildningsförbundet genomförde 2010, tog vi bl a fram ett studiematerial om påverkansarbete i EU för föreningar. Erfarenheterna från det pilotprojekt som vi genomförde tillsammans med studieförbund i Haninge (inom ramen för ”kom loss”) vill vi nu sprida vidare genom att:

- Engagera gruppen av föreningar i Haninge i en studiecirkel
- Programplanering, kontakter och övrigt arbete i Bryssel
- Skapa en hemsida, sprida information
- Uppdatera studiematerial och uppmuntra till studiecirkel
- Borga för att Haningegruppen fortsätter agera förebild

Europaforskning för alla del III, Folkuniversitetet

Målet är att höja nivån på allmänhetens kunskaper om Europeiska unionen och Sveriges roll i denna. Projektet vill i första hand erbjuda människor vetenskapligt grundad kunskap som på ett populärvetenskapligt sätt kan hjälpa enskilda (och grupper) att bättre förstå sammanhang och hur olika politiska beslut är kopplade till EU. Särskild tonvikt kommer under 2011 att läggas på att sprida kunskap om Medborgarinitiativet. Vidare vill vi förmedla kunskap som kan öka förståelsen för vilken roll individens egna handlande har för miljö- och klimatutvecklingen. Vi kommer också att fokusera på den fria rörligheten och hur den påverkat vår bild av Europa.

EU medborgarna och rättigheterna, Studieförbundet Vuxenskolan

Målet är att genom ett ökat lokalt SV-engagemang och ökat antal aktiviteter låta EU-frågorna kring mänskliga rättigheter och medinflytande bli en naturligare del i vår samhällsdebatt. För att nå nya deltagare utanför vår traditionella målgrupp och fler ungdomar är vår avsikt att använda sociala medier.

Save the world – Climate Action, Sensus**Delprojekt 1**

Concord och Sensus vill i det här delprojektet informera och stimulera till diskussion om klimat ur ett samstämmighetsperspektiv. 2005 togs EU Policy for Development Coherence fram, där EU fokuserar 12 områden

(däribland klimat) där unionen bör agera samstämmt för att främja millenniemålen för halverad fattigdom 2015. Det innebär att olika områden inte ska motverka varandra. I debatten är det sällsynt att klimatförändringarna ses i ett helhetsperspektiv tillsammans med andra nyckelområden såsom jordbruk, migration och handel. Genom projektet vill vi sprida information och stimulera till debatt.

Delprojekt 2

Världens kurs är ett studiematerialskoncept kring Svenska kyrkans internationella verksamhet och globala frågor. Komplettera Världens kurskoncept med några korta filmer som ska belysa hur det europeiska samarbetet kan bidra till att lösa klimatfrågan. Filmerna ska öka kunskapen om EU:s roll i klimatarbetet.

Delprojekt 3

KFUK-KFUM Sverige och Sensus vill göra en skrift om klimatfrågan och EU med inriktning mot målgruppen tonåringar.

Vill även utarbeta en workshop om EU:s klimatstrategier.

Medborgarinitiativet – För omställning efter Cancun, Studieförbundet

Målen är att:

- Utveckla Studieförbundets europeiska samarbeten
- Aktivt stödja våra medlemsorganisationer i deras internationella arbete
- Tillsammans med våra medlems- och samarbetsorganisationer stödja medborgarinitiativ inom klimat- och hållbarhetsfrågan
- Nå ut i socioekonomiskt svaga områden med information om EU och möjligheten att påverka
- Öka ungdomars möjlighet till inflytande
- Stärka ungas självförtroende och självkänsla
- Öka kunskapen om EU, demokrati och parlamentarism
- Öka ungdomars kunskap om miljö- och klimatfrågor
- Skapa ett långsiktigt samhällsengagemang hos projektdeltagare
- Skapa fysiska och digitala mötesplatser för diskussion och folkbildning

Det aktiva medborgarskapet, NBV

NBV har som studieförbund en demokratiroll att utbilda och stimulera till skapande av en dialog för att möta behovet av information mellan våra medborgare och EU. Projektets mål är att:

- genomföra utbildningsseminarium om medborgarinitiativet som påverkansverktyg med totalt cirka 140 deltagare vid flera tillfällen under år 2011
- genomföra studieresa för seminarieledarna till Stockholm/Bryssel för kunskapsfördjupning om medborgarinitiativet och nätverkande
- genomföra möten för seminarieledarna med politiker på nationell och EU-nivå för förstahandsinformation och kunskapsinhämtning
- arbeta för att deltagande medlems- och samarbetsorganisationer uppmärksammar medborgarinitiativet till respektive medlemmar

Projektets nytta är att på lång sikt kunna minska klyftan mellan medborgare och EU:s beslutandeprocesser och på kort sikt att öka kunskapen om påverkan gentemot EU för civilsamhället och allmänheten.

Europa är ditt, ABF

Målet är att öka kunskapen om att EU är möjligt att påverka.

Hur kan vi skapa en modell för att förena fri rörlighet med respekt för sociala rättigheter i EU-länderna? Genomföra utbildningar om den fria rörlighet och medborgerliga rättigheter i EU.

Utveckla webbsidan ”eugrundlagen” som går ut på att lyfta fram grunderna för EU:s roll i dagspolitiken, med fokus på 2011 års tema.

Ta fram studiematerial ”Rättvist Europa”, och webbsända föreläsningar.

Folkhögskolan och medborgarna, FOLAC

Genomföra en konferens för projektet ”Medborgarna i EU” samordnare. Med fokus på projektets teman och speciellt på vad och hur man kan arbeta med medborgarfrågor. 80 folkhögskolor ska vara representerade vid konferensen. Öka kunskaperna om hur man kan arbeta med medborgar- och demokratifrågor både inom folkhögskolorna och genom utåtriktade aktiviteter samt utvärdera personalens EU-kunskap.

The NICCOMMUNITY project, Sundsgården och Glokala folkhögskola

Att skapa ett Magasin NIC med reportage om ”EU och medborgarna”, Sundsgårdens Communityteater, ”Världsmedborgarskapet” och ”NIC-mannekängerna – helt vanliga människor tycker till om demokrati och EU”. Att skapa två Community teater föreställningar. Den ena ska fokusera på Hållbart Samhälle byggt på Rättvisa, den andra på mänskliga och medborgerliga rättigheter och skyldigheter.

Europas språk, Folkuniversitetet

Projektet vill lyfta fram språkkunskaper som nyckel till andra kulturer och möjlighet till samarbete och nätverkande över nationsgränserna. FU ska arrangera tre olika delprojekt på temat EU-språken och den fria rörligheten: språkkaféer, en veckas ”prova-på-lektioner” i EU-språk samt en föreläsning om svenskar och deras möjligheter i Europa.

Save the world – Climate Action, Sensus

Världens kurs är ett studiematerialkoncept kring Svenska kyrkans internationella verksamhet och globala rättvisefrågor. Projektet mål är att öka tillgängligheten och intresset för befintligt och nytt material beträffande klimatfrågan inom Världens kurs. Vi ska komplettera Världens kurs hemsida med en interaktiv klimattidslinje, som ska beskriva historiken beträffande de stora klimatrelaterade händelserna. Tidslinjen ska också inspirera och engagera till handling genom att tidslinjen fortsätter in i framtiden.

Vårt ansvar för en långsiktigt hållbar utveckling, Studieförbundet Vuxenskola

Att SV Värmland ska verka som ett gott exempel och företrädare för den människosyn som beskrivs i EU:s rättighetsstadga. Att genom seminarium ge kunskap till allmänheten om de miljö- och energifrågor som påverkar jordens klimat och hur man kan minska klimatförändringarna.

Folkbildningsrådet

Box 380 74, 100 64 Stockholm

Tel: 08-412 48 00, fax 08-21 88 26

fbr@folkbildning.se

www.folkbildning.se